

Meland kommune
Postboks 79
5906 FREKHAUG

Vår dato: 14.11.2017
Vår ref.: 201707030-2
Arkiv: 323
Dykkar dato: 28.09.2017
Dykkar ref.: 17/338 - 17/19090

Sakshandsamar:
Toralf Otnes

Innspel til varsel om oppstart av arbeid med rullering av kommuneplanens arealdel - Meland kommune

Vi syner til brev datert 28.09.2017.. Saka gjeld varsel om oppstart av arbeid med kommuneplanens arealdel.

NVE har det overordna ansvaret for statlege forvaltningsoppgåver innan førebygging av flaumskader og skredulykker, vassdrag, energi og energianlegg. Vi skal som høyringspart hjelpe til med opplysningar, råd og rettleiing slik at desse tema best mogeleg kan vurderast og innarbeidast i planar etter plan- og bygningslova. Innanfor NVE sine ansvarsområde skal vi og rettleie om tilpassing til eit endra klima.

Det er utarbeidd framlegg til planprogram som er lagt ut til høyring. Rulleringa gjeld nokre avgrensa tema, jf. s. 2 i planprogrammet. Gjeldande kommuneplan vart vedteken i november 2016. På bakgrunn av den dialogen NVE og Meland kommune hadde i samband med førre rullering av planen tek gjeldande plan langt på veg dei omsyn vi meiner den må ta i høve til våre fagområde. Vi har like vel nokre nye hjelpemiddel og innspel som vi vil supplere med.

NVE har nyleg publisert rettleiar 2/2017 [«Nasjonale og vesentlige regionale interesser innen NVEs saksområdet i arealplanlegging»](#). Rettleiaren klargjer kva som skal til for at NVE sine saksområde skal vere tilstrekkeleg teke i vare i arealplanar etter pbl.

Naturfare

NVE retningsline 2/2011 [«Flaum- og skredfare i arealplanar»](#) med vedlegg gjev nærare oversikt over korleis flaum, erosjon og skred kan utgjere ein fare og korleis desse bør utgreiast og innarbeidast i kommuneplanens arealdel.

Det er viktig at kommunen nyttar best mogeleg kunnskap om naturfare i planlegginga. Der det er kartlagt faresoner for skred, er utarbeidd flaumsonekart i kommunen, eller der kommunen har annan konkret og etterprøvbar kunnskap om fare, så kan denne kunnskapen nyttast i staden for landsdekkande aktsemdkart i dei aktuelle områda.

For vurdering og kartlegging av potensiell naturfare har vi følgjande konkrete innspel:

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Skredfare i bratt terreng.

NVE har utarbeidd ei [prosedyreskildring](#) for identifisering, vurdering og kartlegging av skredfare i bratt terreng ved utarbeiding av arealplanar. Trinn 1 i denne prosedyreskildringa kan nyttast i ROS analysen når ein skal identifisere potensiell skredfare mot nye utbyggingsareal i planen. I prosedyreskildringa ligg også link til ein rapportmal (rapportmal 1) som kan nyttast til å dokumentere arbeidet. Vi syner elles til aktsemdkart for snø, steinsprang, jord- og flaumskred som er tilgjengeleg på [NVE Atlas](#).

Flaumfare og erosjon

Det beste generelle rådet er å halde nye bygg i god avstand frå vassdraga. Ei byggegrense på minst 20 m frå bekker med mindre nedslagsfelt enn 20 km² og 50 – 100 m frå elvar vil i dei aller fleste tilfelle vere tilstrekkeleg til å unngå fare for flaum. Med unntak av område der bekker har skore seg djupt ned i lausmassar, dvs. ravinert terreng, vil 20 m avstand ofte vere tilstrekkeleg i høve til erosjonsfare langs bekker. Areal nærare vassdrag enn dette er å sjå på som aktsemdområde dersom ein ikkje gjer nærare vurderingar av flaum- og erosjonsfaren.

Rettleiaren [«Flaumfare i bekker»](#) gir råd om korleis ein kan identifisere og kartlegge flaumutsette område langs bekkar. Dersom ein på ein enkel måte skal gjere konkrete vurderingar av maksimal vasstandsstiging i utbyggingsområde langs vassdrag rår vi til at formel i pkt.1 s. 13 i rettleiaren vert nytta. Kunnskap om maksimal vasstandsstiging i høve til normalvasstand kan nyttast til å avgrense aktsemdsoner for flaum langs den aktuelle strekninga. Estimert vasstandsstiging ved hjelp av formelverket kan og finnast i dette [temakartet](#) ved å klikke på den farga streken. Sjølve aktsemdkartet er utarbeidd i svært grov kartoppløysing og bør ikkje nyttast direkte i kommuneplankartet for å avgrense omsynssoner.

Kvikkleire

I [NVE rettleiar 7/2014](#) finn ein på s. 21 ein prosedyre som skildrar korleis ein kan identifisere og avgrense kvikkleireområde i arealplansaker. Di lenger ut i prosedyren sine 5 første punkt ein går di meir areal kan ein friskmelde. Areal som ikkje er friskmeld i samsvar med prosedyren er å sjå på som aktsemdområde for områdeskred av kvikkleire. Mange kommunar avgrensar dette arbeidet til å innarbeide generelle føresegner, jf. PBL §11-9, til kommuneplanen med krav om utgreiing av fare for kvikkleireskred under marin grense.

Klimaendringar

Norsk klimaservicesenter har utarbeidd [Klimaprofil for Hordaland](#). NVE rår Meland kommune til å nytte kunnskapen i klimaprofilen i arbeidet med kommuneplanen.

Klimaframskrivingar tilseier at det vil bli hyppigare episodar med styrtregn og difor hyppigare og større flaumar i små vassdrag. Dette gjeld heile landet. For alle vassdrag med nedslagsfelt mindre enn ca. 100 km² må ein rekne med minst 20% auka flaumvassføring i løpet av dei neste 50 – 100 år. I små, bratte nedbørfelt som reagerer raskt på kraftig regn, og i tettbygde strøk vil meir intens lokal nedbør skape særleg problem. Ein må vere merksam på at mindre elver kan finne nye flaumvegar. Det er naudsynt at arealplanlegginga tek omsyn til den auka flaum- og erosjonsfaren langs små vassdrag.

Utbygging av naturområde med auka del harde flater kan gi auka avrenningsfart og auka flaumtoppar nedstraums. I verste fall kan dette auke sannsynet for flaum- og erosjonsskadar. Ved store utbyggingsområde og utbygging i tettbygde strøk bør ein vurdere kva krav til dryging av avrenning som bør gjelde i dei ulike områda. Flaum- og vassføringssituasjonen i bekkar og elver bør vurderast. Kartlegging av flaumvegar kan og vere eit hjelpemiddel for planlegging av utbyggingsområde. Basert på

flaumvegkart, flaumsituasjon i vassdrag og som oftast avgrensa kapasitet til overvatn i leidningsnettet bør ein vurdere konkrete krav til lokal dryging av vatn i nye byggeområde.

Havnivåstiging er ein alvorleg konsekvens av klimaendringane. Vi syner her til DSB sin rettleiar Havnivåstiging og stormflo.

Vassdrag

Alle vassdrag bør merkast tydeleg i plankartet. Område i og langs vassdrag er verdfulle for miljø og friluftsliv. Generelt gjeld at utbygging tett inn til vassdrag bør unngåast. Kommunen bør vurdere å innføre eit byggeforbod i eit bestemt meterbelte langs vassdrag. For å gi god oversikt og sikre god styring med vassdrag og vassdragsnære areal rår NVE til at kommunen nyttar arealbrukskategorien *Bruk og vern av sjø og vassdrag*, jf. PBL § 11-7 nr.6 til å merke alle vatn, elvar og bekkar.

Dersom kommuneplanens arealdel legg opp til tiltak som inneber inngrep i vassdrag skal det i KU gjerast greie for om tiltaket påverkar ålmenne interesser i vassdraget. Som døme på ålmenne interesser kan nemnast fiskens frie gong, ålmenn ferdsel, naturvern, biologisk mangfald, vitskapleg interesse, kultur og landskapsomsyn, jordvern, omsyn til flaum og skred osb.

Vassdrags- og energianlegg

Sentral og regionalnettanlegg, transformatorstasjonar og andre større kraftleidningar som krev konsesjon etter energilova er unnateke frå PBL, jf. §1-3. Eksisterande og vedtekte større høgspenningsanlegg og transformatorstasjonar skal avsettast som omsynssoner (PBL § 11-8 d/H740)) i plankartet.

Mindre kraftleidningsanlegg innanfor områdekonsesjonane fell innanfor verkeområdet til PBL og kan settast av i plankartet som teknisk infrastruktur etter PBL §11-7 nr. 2.

NVE ber kommunen kontakte Statnett, regional netteigar og områdekonsesjonær, slik at det kan takast omsyn til planlagde nye kraftleidningar og oppgradering av eksisterande kraftleidningar.

Data om vassdrags- og energianlegg er tilgjengeleg på NVE Atlas.

Med helsing

Brigt Samdal
regionsjef

Toralf Otnes
senioringeniør

Dokumentet vert sendt utan underskrift. Det er godkjent etter interne rutinar.

Kopi til:

Fylkesmannen i Hordaland
Hordaland fylkeskommune